

УДК 616-053.81: 611.127: 616-007-053.1:617-089.844:616-089.819.1

Особливості хірургічних і черезшкірних транскатетерних втручань у дорослих із вродженими вадами серця

Лебідь І. Г.¹, Руденко Н. М.^{1,2}, Лебедь Є. І.^{1,2}, Кузьменко Ю. Л.¹¹ ДУ «Науково-практичний медичний центр дитячої кардіології та кардіохірургії МОЗ України» (Київ)² Національна медична академія післядипломної освіти імені П. Л. Шупика (Київ)

Щорічне збільшення кількості втручань у дорослих із вродженими вадами серця (ВВС) потребує вивчення віддалених результатів хірургічних та інтервенційних стратегій лікування даної патології.

Мета роботи – провести порівняльний аналіз різних стратегій надання допомоги дорослим пацієнтам при ВВС.

Матеріали та методи. Ретроспективне дослідження проводилось із 01 січня 1999 р. по 31 грудня 2015 р. Виокремлено три періоди: 1999–2005, 2006–2010 та 2011–2015 рр. 382 дорослим виконано 450 кардіохірургічних та інтервенційних втручань. Середній вік на час втручання становив $31,7 \pm 0,7$ року (від 18 до 87 років). Осіб чоловічої статі було 190 (50%), жіночої – 192 (50%).

Результати та обговорення. При простих ВВС (ДМПП, ДМШП, ВАП) на початку всі втручання (100%) були хірургічними, в подальшому до 35 % вад усунуто ендоваскулярно. При КоАо в останні п'ять років у 54% хворих вада усунута черезшкірним катетерним втручанням. На фоні поступового збільшення загальної кількості втручань на кондуїтах уже в другому періоді спостереження частка ендоваскулярних процедур (67%) у таких хворих перевищила кількість виконаних хірургічних операцій.

Висновки. Виявлено зростання кількості інтервенційних втручань у дорослих із простими ВВС, коарктацією аорти та складними вадами (патології кондуїтів) при добрих віддалених післяопераційних результатах, що виводить дану стратегію на перше місце в системі надання кардіохірургічної допомоги таким хворим.

Ключові слова: дорослі, серце, вроджені вади, хірургія, ендоваскулярні втручання.

Удосконалення надання допомоги пацієнтам із вродженими вадами серця (ВВС) покращує у таких хворих виживаність і збільшує тривалість життя [3, 5, 10]. Щорічне зростання кількості хірургічних втручань на серці та магістральних судинах збільшує кількість хворих, які потребують повторних операцій і черезшкірних інтервенційних втручань із приводу вродженої патології серця вже в дорослому віці [4, 7, 9]. Популяційних системних досліджень, які відображають перебіг ВВС у дорослих і віддалені результати хірургічних та інтервенційних стратегій лікування даної патології, в Україні вкрай недостатньо, зазвичай вони поєднують пацієнтів різних вікових груп і проводяться у зв'язку із первинним нозологічним діагнозом [1, 2].

Мета роботи – провести порівняльний аналіз різних стратегій надання допомоги пацієнтам віком старше 18 років при вроджених вадах серця.

Матеріали та методи. Ретроспективне дослідження включало оцінку отриманих даних з історій хвороб усіх послідовних дорослих пацієнтів, які пройшли стаціонарне кардіохірургічне та інтервенційне лікування в період із 01 січня 1999 р. по 31 грудня 2015 р. Згідно з дизайном роботи, були виокремлені три періоди, пов'язані із системою організації кардіологічної

та кардіохірургічної структури ДУ «НПМЦДКК МОЗ України». Період 1 (1999–2005 рр.) – етап спостереження, який відповідав результатам роботи Центру кардіохірургії новонароджених Національного інституту серцево-судинної хірургії імені М. М. Амосова НАМН України. Період 2 (2006–2010 рр.) – відокремлене формування ДУ «НПМЦДКК МОЗ України» та введення в роботу корпусу 1. Період 3 (2011–2015 рр.) – поєднана робота корпусу 1 та корпусу 2 «Клініка для дорослих». Отже, період 1 відповідав 7 рокам спостереження, періоди 2 та 3 – 5 рокам динамічного контролю всіх дорослих із ВВС, яким були виконані хірургічні операції та/або черезшкірні втручання у віці старше 18 років. За досліджуваний період 382 дорослим пацієнтам у віці старше 18 років було виконано 450 кардіохірургічних та інтервенційних втручань із приводу ВВС. Середній вік на час втручання становив $31,73 \pm 0,70$ року (від 18 до 87 років). Осіб чоловічої статі було 190 (49,7%), жіночої – 192 (50,3%).

Всі кардіологічні та кардіохірургічні втручання з приводу вродженої патології серця (Interventions for congenital heart diseases), проведені дорослим хворим із ВВС, були розділені на хірургічні втручання (операції,